

Karolina Lemieszewska
Wyższa Szkoła Gospodarki

Recenzja książki: ***Jak założyć i prowadzić*** ***placówkę opieki nad dziećmi do lat 3***

T. Frejgant, Ł. Latosiński, W. Synakiewicz, P. Ziółkowski,
Wydawnictwo Uczelniane WSG, Bydgoszcz 2020, ISBN: 978-83-65507-45-7

Książka *Jak założyć i prowadzić placówkę opieki nad dziećmi do lat 3* została mi polecona przez dyrektora żłobka. Z uwagi na fakt, iż rozpoczęłam niedawno zarządzanie żłobkiem oraz mam możliwość uczestniczenia w tworzeniu nowych podmiotów, poszukiwałam literatury, aby zgłębić swoją wiedzę odnośnie prowadzenia owej działalności. Do przeczytania tej pozycji zachęcił mnie fakt, iż została ona opracowana przez grupę specjalistów i fachowców Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy specjalizujących się w poszczególnych dziedzinach mających na uwadze założenie i prowadzenie placówek opieki nad dziećmi do lat 3. Są specjalistami w swojej dziedzinie i od kilku lat zarządzają siecią placówek opieki nad dziećmi do lat 3. Dzięki dużemu doświadczeniu na rynku proponują szereg rozwiązań mających na celu bezbolesne przejście przez etap tworzenia, aranżowania, prowadzenia. Czynnicy biorą udział w nowych projektach, m.in. pomagając przyszłym właścicielom placówek stworzyć je od podstaw oraz stawiać pierwsze kroki w zarządzaniu podmiotem.

W książce poruszono wiele aspektów dotyczących prowadzenia, założenia i funkcjonowania placówek. Na początku wskazano przebieg rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego dziecka do lat 3, co uświadamia czytelnikowi, jak istotne jest dobre przygotowanie placówki i kadry na przyjęcie tak małych dzieci do żłobka / klubu dziecięcego.

Autorzy prowadzą czytelnika kolejno przez etapy tworzenia i prowadzenia placówki, począwszy od uświadomienia i racjonalnego porównania klubu dziecięcego do żłobka, przy uwzględnieniu wszelkich mocnych i słabych stron dwóch podmiotów. Następnie przedstawiany jest kolejny etap, jaki stanowi rozpoczęcie

inwestycji. Szczegółowo zostały podjęte tematy związane z wymaganiami sanitarno-lokalowymi i przeciwpożarowymi dla klubu dziecięcego i żłobka. Bardzo ważnym aspektem dla potencjalnego przyszłego właściciela placówki są czynności odbiorowe, które spędzają sen z powiek. Autorzy zadbali o czytelnika i krok po kroku przedstawili plan działania oraz to, czego można się spodziewać na poszczególnych etapach kontroli. Uwzględnione zostały sposoby radzenia sobie z niektórymi problemami technicznymi bądź budowlanymi.

Autorzy przeprowadzają czytającego przez formalną rejestrację placówek oraz przedstawiają system kontroli nad danym podmiotem prowadzonym przez poszczególne organy sprawujące nadzór nad placówkami opieki dla dzieci do lat 3. Poruszony jest również temat dotyczący form prawnych i opodatkowania działalności. Ponadto przedstawiono schemat, w jaki sposób możemy pozyskiwać dodatkowe fundusze na tego typu działalność. Autorzy zadbali również, aby ułatwić odbiorcom tekstu wypromowanie swoich podmiotów, przedstawiając schemat budowania pozytywnego wizerunku. W ostatniej części podane zostały przykładowe dokumenty przydatne organowi prowadzącemu do utworzenia, a dyrektorowi do prowadzenia placówki. Dzięki wizualizacji mamy podgląd na to, jak powinny wyglądać poszczególne pomieszczenia w placówkach.

Niniejsza pozycja to kompendium wiedzy obejmujące szeroki zakres, jakim jest założenie i prowadzenie placówki opieki nad dzieckiem do lat 3. Przybliżenie wymogów technicznych, prawnych i wskazanie ścieżek działania daje orientację w tej skomplikowanej dziedzinie. Zostały poruszone wszystkie kwestie począwszy od projektowania, spełnienia warunków prawnych i technicznych, po działania niezbędne do uzyskania decyzji dotyczących odbiorów. Wskazana została droga do rejestracji placówki i wyboru formy jej funkcjonowania. Nie pominięto też tematów związanych z żywieniem dzieci, jak i samą dokumentacją dotyczącą prowadzenia placówki. Tekst bogaty jest w podane w klarowny sposób informacje dla osób stawiających pierwsze kroki w tej materii.

Kamila Müller

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy

Recenzja monografii: *Instruktor praktycznej nauki zawodu*

Przemysław Ziółkowski,

Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy,

Bydgoszcz 2019, ISBN: 978-83-65507-39-6

Instruktor praktycznej nauki zawodu to bardzo wyjątkowy typ pracownika, który posiada wiedzę teoretyczną, odpowiednie umiejętności, kompetencje oraz doświadczenie praktyczne i jednocześnie potrafi przekazać je drugiemu człowiekowi w sposób zrozumiały. Stwarza dzięki temu szansę na wprowadzenie osoby w świat pracy w konkretnym zawodzie. Stanowisko to wiąże się z ciągłą koniecznością aktualizowania wiedzy i umiejętności ze względu na zmieniający się świat biznesu, środowisko produkcyjne, otoczenie społeczno-gospodarcze oraz zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku. Aby pracować w charakterze instruktora praktycznej nauki zawodu, trzeba spełniać określone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki wymogi formalne. Konieczne staje się przede wszystkim zdobycie odpowiedniego wykształcenia, ukończenie kursu pedagogicznego oraz posiadanie doświadczenia. Wymagane jest również ukończenie specjalnego kursu na instruktora praktycznej nauki zawodu w wymiarze 70 godzin. Warto jednak zaznaczyć, iż poza wymienionymi wymaganiami formalnymi istotne staje się samo powołanie, ponieważ to właśnie ono w zdecydowanym stopniu determinować będzie efektywność oraz jakość wykonywanej pracy.

Zawarte w publikacji treści przedstawiają wszystkie etapy oraz obszary związane z karierą zawodową instruktora praktycznej nauki zawodu. Dzięki wprowadzeniu czytelnik poznaje dzieje i zwyczaje najstarszych cech rzemiosła, historię, podstawy prawne, rolę a także sposób organizacji edukacji zawodowej w Polsce. Zostały przedstawione również istota, cele i zadania szkolnictwa zawodowego. W publikacji umówiono zagadnienia dotyczące programów nauczania, kadry nauczycielskiej, jak i bazy lokalowej oraz technicznej. Autor przedstawił skuteczność kształcenia zawodowego oraz elementy, które odróżniają kształcenie zawodowe od kształcenia teoretycznego; dzięki czemu przedstawiony został również temat

kształcenia dualnego. We wprowadzeniu odbiorca znajdzie też dane dotyczące istoty dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy oraz roli, jaką odgrywa szkolnictwo zawodowe dla gospodarki.

Rozwinięcie tematyki stanowią rozdziały poświęcone pedagogice, psychologii, dydaktyce i metodyce oraz BHP dla instruktorów praktycznej nauki zawodu. W obszarze pedagogiki autor skupia się na jej genezie, celach, zadaniach, funkcjach oraz nurtach; przy czym nie zapomina o jej wychowawczym charakterze. Zwieńczeniem części poświęconej pedagogice jest zestawienie jej z innymi naukami.

Drugi blok stanowi psychologia. Poza wprowadzaniem (które stanowi definicja nauki) została przedstawiona jej historia oraz dziedziny, wśród których wyróżnić można m.in.: psychologię społeczną, psychologię rozwoju człowieka oraz psychologię pamięci. Autor podkreślił również znaczącą rolę psychologicznych teorii uczenia się, psychologicznych modeli nauczania typu X i Y, psychologię pracy z uczniem opornym i trudnym oraz psychologiczne aspekty motywowania uczniów do nauki.

Trzecia część związana jest z dydaktyką i metodyką. Zostały zaprezentowane zagadnienia dotyczące: podstawowych pojęć szkoleniowych, formułowania celów zajęć, metod nauczania, środków dydaktycznych stosowanych w praktycznej nauce zawodu i ich klasyfikacja, dydaktycznych zasad realizacji zajęć podczas praktycznej nauki zawodu, oceny efektywności zajęć (autoewaluacji), a także procesu oceniania oraz samooceny ucznia podczas praktycznej nauki zawodu. Zakończenie tej części stanowi metodyka pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Autor wyróżnił tutaj uczniów o obniżonych wymaganiach edukacyjnych, uczniów z upośledzeniem umysłowym, uczniów niesłyszących i słabosłyszących, uczniów z niepełnosprawnością ruchową, uczniów przewlekle chorych, uczniów z ADHD, uczniów z poważnymi zaburzeniami w komunikowaniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Ostatnią, czwartą część stanowi obszar bezpiecznej higieny pracy, w którym zostały przedstawione zagadnienia związane z ochroną pracy pracowników młodocianych oraz z obowiązkami pracodawcy i szkoleniami pracowników w zakresie BHP. Autor skupił uwagę także na badaniach lekarskich, prawach i obowiązkach pracownika odbywającego praktyczną naukę zawodu, znaczeniu pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia uczniów w trakcie praktycznej nauki zawodu.

W monografii autor zawarł również zagadnienia dotyczące kompetencji instruktora praktycznej nauki zawodu, proces samokształcenia nauczycieli, etyka w pracy instruktora oraz jego wizerunek, negocjacje i asertywność, stres i wypalenie zawodowe, jak również dane z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej dotyczące zdawalności egzaminów zawodowych przez absolwentów szkół zawodowych.

Kształcenie zawodowe to postępowanie dążące do przekazania uczniom umiejętności oraz wiedzy w wybranych dziedzinach, które są niezbędne do wykonywania pracy zawodowej na danych stanowiskach. Dzięki temu szkoły zawodowe stają się swoistym zapleczem rynku, dając uczniom możliwość zatrudnienia, a przedsiębiorcom możliwość nawiązania współpracy z wykwalifikowanymi pracownikami. Celem jest więc przygotowanie osób korzystających z tego systemu do wykonywania pracy zawodowej oraz sprawnego funkcjonowania na permanentnie zmieniającym się rynku pracy. Zawarte w podręczniku treści z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki, metodyki kształcenia, a także praktyki metodycznej, poszerzone o aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy z pracownikami młodocianymi, stają się nieocenionym źródłem wiedzy dla wszystkich instruktorów praktycznej nauki zawodu zainteresowanych samokształceniem i doskonaleniem własnych kompetencji instruktorskich. Z tego też względu publikacja wyróżnia się zdecydowanie wysoką wartością merytoryczno-dydaktyczną i cennym metodologicznie materiałem poznawczym. Jej struktura jest uporządkowana, a zastosowane przez autora liczne wykresy i tabele pozwalają na jasne i przejrzyste zrozumienie tematu. Publikacja posiada jednoznacznie określony zakres tematyczny. Rozważania mają wielowątkowy charakter, jednak przedstawione tematy w pełni odpowiadają celowi pracy (istotne jest to, iż autorowi udało się uniknąć wątków pobocznych).

Należy pamiętać, iż rynek pracy staje się coraz bardziej rozbudowany, co wymaga od przedsiębiorców czynnego udziału w procesie kształcenia praktycznych umiejętności. Z pewnością bardziej ścisła współpraca pomiędzy przedsiębiorcami i ich większe zaangażowanie wpłynęłoby pozytywnie na podniesienie efektywności szkolnictwa zawodowego w Polsce. W ostatnich latach można zaobserwować fazę intensywnych zmian dokonujących się w systemie szkolnictwa zawodowego, dzięki czemu szkoły zawodowe powoli zmieniają swój wizerunek i odzyskują swoją dawną pozycję. Szkolnictwo zawodowe powinno stwarzać młodym ludziom możliwość zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki – mimo wszystko w dalszym ciągu widoczny jest odpływ wykwalifikowanej siły roboczej w Polsce, co uważa się za najważniejszy problem do rozwiązania.

Konkluzja

Poprawne wykorzystanie informacji zdobytych dzięki publikacji z pewnością wpłynie na wzrost jakości oraz efektywność wykonywanej pracy przez instruktorów praktycznej nauki zawodu. Recenzowaną pracę oceniam jako bardzo dobrą i z pełnym przekonaniem rekomenduję wszystkim instruktorom praktycznej nauki zawodu, którzy pracując w firmach, zakładach czy przedsiębiorstwach, de-

cydują się na trudne i wymagające zadanie, jakim jest opieka i zawodowe przygotowanie młodego człowieka. Ze względu na bogatą treść zawartą w publikacji uważam, że pozycja ta powinna być obowiązkową lekturą dla osób przygotowujących się do zawodu instruktora praktycznej nauki zawodu, jak również nauczyciela praktycznej nauki zawodu.